

TRANS WORLD RADIO

- Program Name / Nũwíwa : **Thru The Bible / Mawu xó zlé wěké**
- Language / Gbe : **Fongbe**
- Program Number / Nũwíwa Kén : **0659**
- Program Title / Xóta : **Hezekiah a good king / Ezekiyási axósu ñagbe.**
- Producer's Name / Nukplɔnmetó ó: **Dr J. Vernon McGee**
- Translator's Name / Kplóntínmetó ó:
- Reference / Xixamε: **2 Chronicles 30-32:33 / 2 Hwenuxówéma 30-32:33**

Dó gbetó gègè ño togun ó me, tají ó, Eflayímu me léε, Manasée me léε, Isakáa me léε kpódó Zabulón me léε kpó, bó slá wũ nú yědée ă, lobo ka ñu dĩndĩnwáyixwe ó j'agɔ dó sɛn ó. Ezekiyási ka xo ñe nú yě, bó ño, Aklúnɔ xomenyótó ó, ní só hwe ke me ñokpó ñokpó

É bló ayixa tɔn ño ná dó ba Mawu, Aklúnɔ tógbó tɔn léε tɔn é, é ná bó má slá wũ nú édée lě e sinsenxɔ me sín sɛn ó byó ño é ă.

Aklúnɔ ñótó Ezekiyási, lobo gbɔ azɔn nú togun ó [2 Hwenuxó 30:18–20].

Nũ ñagbe té ñie wa we Ezekiyási ñe e? Dĩndĩnwáyixwe e togun ó má só ñu gbedé ă e tamε ó, Ezekiyási da axósúñuta taligbé tɔn sín akɔta léε bí d' é wú. Nũgbó ó, yě wá kpó gédégédé, ño kɔ Mawu sinsen kpó tónú se nú Mawu tɔn kpó kó xú yě ño hunsinsen me we jijime yědεε léε tɔn jɔ dó sín Hlobowámu hwenu ñokpóó. Hũn Izlayéli ví éné léε se Mawuxó ñe gbeywá yětɔn ă. Ée yě ká yí gbe nú ylɔ Ezekiyási tɔn bó wá xwe ó tenme é ó, ganjí ó, yě ño ná slá wũ nú yědée, bó ná só nũ nú ayixa yětɔn ná dó ñu dĩndĩnwáyixwe ó; lo ó, yě ká wa mɔ ă, ño yě tunwun ño mɔ we è nɔ wa ă. Yě zɔn xwe ó me vudavuda kpowun bó ñu. Ée Ezekiyási se mɔ é ó, é xo ñe nú yě ño, “Mawu xomenyótó ó ní só hwe ke yě.” É tunwun ño é kún sín yě wú ó, lo ó, manywé we. Mawu se ñe Ezekiyási tɔn, bó xlé xomenyínyó tɔn nũgbó káká bó gbɔ azɔn nú togun ó. Tínme tɔn nyí ño, kún nyí wũsláslá ó we ño tají ó, lo ó ayixa yětɔn.

Izlayéli ví e wá Jeluzalému léε e ñu wɔxúxú má ño wɔxúxúfɔnnú sín xwe ó nú azɔn ñokpó ñokpó ténwe kpó xomɛhunhun ñaxó kpán: Levii léε kpó vɔsánú-

xwlémawutó lée kpó kpa Aklúnɔ ayíhóngbe ayíhóngbe, bó nó ji han kpó nūxonú gbe lélé kpán [2 Hwenuxó 30:21].

Togun ó bí wá kplé bó zé gbeta bó ná dó azán ténwe dèvo xwe ó jí: bó yě dó azán ténwe dèvo xwe ó jí nūgbó kpó xomɛhunhun kpó [2 Hwenuxó 30:23].

Bɔ awájije daxó tíin ɔo Jeluzalému: ɔó sín Davídi axósú Izlayéli tɔn sín vī Salomóo hwenu ɔokpóó ó, nū mǎhun sós je ɔo Jeluzalému gbedé ǎ.

Gbɔn mǎ ó, vǎsánú-xwlémawutó lée kpó Levíi lée kpó sí te bó dó nú togun ó: gbe yětɔn ɔi, bó ɔe yětɔn yi nɔten mímé tɔn ɔo jǐxwé [2 Hwenuxó 30:26–27].

Nū né lée bí je gúdo é ó, Izlayéli ví e wá ten tɔn me lée bí xwíi byó toxo Judáa tɔn lée me, bó gba böcyó lée hánnýá, kpó atínkpaví lée kpó, bó mu vodúnxwé lée kpó vǎsákpe lée bí kpó sín Judáa kpó Benjamée kpó yíkúngban jí, káká byó Eflayímu kpó Manasée kpó yíkúngban jí, bó sú kún yětɔn bí dó mlémlé. Éné gúdo ó, Izlayéli ví lée bí lé kɔ, me ɔokpó ɔokpó yi nūɔókan tɔn lée kɔn, ɔo toxo tɔn me [2 Hwenuxó 31:1].

Vǎfón daxó we wá hwenénu. Bɔ Ezekýási we nɔ nu.

Nū e Ezekýási wa gbɔn Judáa bí é né, é bló nū e nyó é, nū e sɔgbe bó jló e ɔo Aklúnɔ, Mawu tɔn nukɔn.

Bɔ azǎ dèbǔ e é sós bó ná wa kpanta sinsenzó ɔo Mawuxwé gbe, abí kpanta sɛn kpó gbediɔe lée kpó é, ná dó ba Mawu tɔn é ó, é bló kpó ayixa tɔn bí kpán, bó ɔu ɔ' é jí [2 Hwenuxó 31:20–21].

Un jló ɔo mǐ ní kpón gbezán Ezekýási tɔn tlítlí, bá kpón gbetó alɔkpa é nyí é.

Nukɔn tɔn ó, é nyí gbetó nūɔitó. Nū e mǐ nó vedó nūɔiɔi égbé é gègè nyí nūɔiɔi ǎ. Nūɔiɔi nūgbó ɔie mɔ we mǐ ɔe ɔo Ezekýási sín gbezán me e. Nūɔiɔi syénsyén abí zozo we nyí nūɔiɔi dandan ǎ. Gǎndídó daxó we ká lé nyí nūɔiɔi ǎ. Nū e me gègè nó lin kpanta nūɔiɔi égbé é né. Yě nó ɔo, “nú un vé kó sixú ténkpón bó ɔi nū ganjí ganjí ó.” Xóntɔn nūɔiɔi gbɔn mǎ ǎ: é nyí nū e linlin metɔn yí é ǎ; é nyí nū e nūnywé metɔn sɔgbe xá é ǎ; lo ó, nūɔiɔi ó, nūjije ɔe we bó kó cɛ; nū e Ye Mímé kó bló nyi lǐndɔn metɔn me é we. Kándéjǐ é jo ɔo gbigbo gbetó ɔe tɔn me é we nyí nūɔiɔi.

Mi ná flín ɔo gbe e gbe Piyée ɔo nūɔiɔi tɔn nú Jezu Klísu é ó, Aklúnó ɔo n'í ɔo, “... Nū nyó nú we Simóo vī Jonási tɔn, ɔo agbaza kpó hun kpó we ɔexlé we ǎ, lo ó, Daá ce é ɔo séxwé é” (Matíe 16:17). Me ɔésúnɔ we nó zón bó nó ɔi nū

ǎ. “**Đó gbɔn fénú me we mi mɔ hwɛngán gbɔn nǔdǐdǐ me gbɔn ...**” (Efézinu 2:8). Nǔdǐdǐ ó, nǔzínzán kpowun we. Klísu we nyi Hwɛngántó ó, lobo nyí me e jí nǔdǐdǐ mǐton jínjón é.

Spurgeon má dó nǔ bǐ axa bo dɔ, “Gǎnjéwú towe nú Klísu we hwɛn we gán ǎ, lo ó, Klísu dɛsú. Awǎjije dɔ Klísu me we hwɛn we gán ǎ, lo ó, Klísu dɛsú. Nǔdǐdǐ towe nú Klísu lo hwɛn we gán ǎ, é nyí alyánnú pépépé, amɔ Klísu we hwɛn we gán; Klísu sín kanjɔ we nyí tɔn, Klísu we mǐ ná dó kú ná.” Nǔdǐdǐ towe ó we nyí nǔdɛ ǎ; ényí nǔdǐdǐ towe yi bǎ xó dɛ we ǎ. Má nyí mɔ we ǎ ó, me e vé kó dǐ nǔ dɛbǔ kpowun é ná gán. É ká nyí mɔ ǎ. Me e a dǐ nǔ ná é we dɔ tají. Me ó má yí ace sín Mawu sí bó ná hwɛn me ǎ ó, nǔdǐdǐ towe kpó hwi dɛsúnɔ kpó me ó kpó bǐ ná dɔn. Me gɛgɛ kó kú dó nǔdǐdǐ favóó tame, gbetó favóó tame, bo yɛ dɔkpó we tunwun fǐ e yɛ dɛ din é. Nǔdǐdǐ favóó ó we nyí nǔdǐdǐ é jínjón atín kpó kan kpó jí é; gbetó favóó ó we ká nyí gbetó é Mawu má sé dó ǎ é. Me gɛgɛ sín nyíko we mǐ nó se égbé din, lo ó, me dɔkpó géé we Mawu sé dó. É má byó dɔ Mawu ná sé me gɛgɛ dó né. Nǔ we nó jló gbetó, bo awǔvi lo nɔ vlé Mawu. Mawu kó ná nǔnywé we nú a ná tunwun nǔjɔnǔ dɔ vo nú nǔvlénǔ. Ényí a kú winnyá dó nǔvlénǔ wú, bó má só nǔjɔnǔ ó ǎ ó, é kpo d’así we.

Wɛmata 31 ó sín kpikpɔ me ó, mǐ mɔ hǔzúhúzú e Ezekyási hen wá léé é. Xóntɔn, mɔ we nú Aklúnɔ Jezu hwɛn hwi lo ó, hǔzúhúzú ná byó gbɛ towe me é né. É ná dýó gbɛ towe.

Mi ná flín dɔ gbɛ e gbɛ yɛ só kplíbɔnɔ dɛ wá Klísu gón é ó, Jezu dɔ n’i dɔ hwe tɔn léé mɔ só ke e. Ná dó xlé dɔ émí we dɔ ace bó ná só hwe ke me ó, é lé dɛ gbɛ nú kplíbɔnɔ ó dɔ, ní só zan tɔn bó dǐ zɔnlin. Tínme tɔn we nyí dɔ me e mɔ hwesóke é só ná lé kpo dɔ kplíbɔzɔn nyladó tɔn me ǎ; é dɔ ná cí te, bó hɔn je zɔ nú nyladó. Abǐ kplíbɔzɔn towe gbɔ bo a hɔn, abǐ kplíbɔzɔn towe gbɔ ǎ, bo a kpo dɔ ayǐmlómló. Ninɔme we léé dɛ té me we a dɛ?

Ezekyási sín gbɛzán gbéjé we mǐ dɛ; bo nǔ nukɔn tɔn e mǐ mɔ é nyí nǔdǐdǐ; nǔ wegó ó dɛ: dɛ. Wɛmata 32 cí dɔ Aklúnɔ gbɔ bo, Judáa gosín tónnúhwecí sín dóná Mawu tɔn léé me byó zǐnflú gɔngɔn wǔvé dǎxó léé tɔn me. Sankelíbu axósú yǔyó Asilíi to ó tɔn kó lé tón ahwan toxo Jeluzalému tɔn.

Nǔ né léé bǐ gúdo ó, Sankelíbu axósú Asilíi tɔn wá, bó byó Judáa, bó tón ahwan toxo syénsyén léé, bó jló ná yí yɛ [2 Hwenuxó 32:1].

Ezekyási lo só ahwannú nú to ó, lo ó, Mawu me we jidǐdɛ tɔn dɛ, bo é ná akónkpínkpán togun ó dó Mawu wú.

Mi kpan akón bó syén, mi ma ði xesi ó, ado ma ka hu mi dó axósú Asilii tøn wú, abí dó ahwan wǒbúwǒbú tøn lée wú ó: ðó ahwan e ðo mǐ jí e hú yě:

Gbetó we ðo jǐ tøn; Aklúnɔ Mawu mǐtøn we ká ðo mǐðe lée jí, bó ná fun ahwan nú mǐ. Bɔ togun ó, gán je Ezekyási e nyí axósú Judáa tøn é sín xó lée wú [2 Hwenuxó 32:7–8].

Éné gúdo ó, Sankelíbu lé sé wen dó togun Judáa tøn ó bó ná gba ayi tøn dó, bó ðe ayi tøn sín Mawu jí bí. É víví hwe, bɔ é lé wlán wěma sé dó bó dó xesi nú yě. Ezekyási ka zɔn wěma ó jí bó só yi Aklúnɔ sín xwégbe, bó vlón nyi nukɔn tøn, bó xo ðe sé dó e. 2 Axósú 19:14-19 me we mǐ mɔ ðe né ó ðe. Ezekyási ó, ðexotó nǔgbó nǔgbó we n’i. Ezekyási gán je Aklúnɔ wú, bɔ é ká hwlén yě faa. Ně é hwlén yě gbɔn?

Aklúnɔ sé wensagun ðokpó sé dó, bɔ é zɔn ahwangán Asilii tøn lée kpó axóví lée bí kpó jí bó hu nyi ayíkúngban. Bɔ é lé kɔ kpó winnyá gɔti gɔti kpó wá yi xwé to tøn me. Ée é lé kɔ wá yi vodún tøn xwé é ó, ví e é ðésú zen bó ji lée é só hwí dó gbo kɔ ε.

Mǔ we Aklúnɔ hwlén Ezekyási kpó Jeluzalémunu lée kpán gbɔn sín Sankelíbu, axósú Asilii tøn lo me, kpó kentó wǒbúwǒbú ðěvo lée kpó ló me bó kplá yě gbɔn akpá bí xwé [2 Hwenuxó 32:21–22].

Azɔn Ezekyási tøn

Azǎnví né lée me ó, Ezekyási wlí azɔn bó ná kú, lobo xo ðe: bó ðo xó nú Aklúnɔ, bɔ é ná ε wuntun ðokpó [2 Hwenuxó 32:24].

Un flín hwenu lanme ce gblé, bɔ un se ðo kanwunséezɔn je we un ðe é: dotóo xwé sín zan jí lě ó, un lílé kpan nukɔn ðǒ bó xo ðe bo gbé nú Mawu ðo un kún jló kú ðěbǔ hwenénu ó. Pépé lě e Aklúnɔ se Ezekyási sín ðe gbɔn é we é se ðe nyi ðésú tøn gbɔn.

Un mɔ ðo, nú azɔn je mǐ ó, mǐ ðó ná yi Mawu gǎn ðo ðe me, bó ná lé byó alogó me ðěvo lée tøn ðo ðe me. Un jló ná nɔ gbɛ; un jló ná kú hwenénu ǎ. Ezekyási lo jló ná nɔ gbɛ; é kó jló ná kú ǎ. Mawu ká se ðe tøn.

Ezekyási ka só wá tunwun nǔ nú Aklúnɔ ǎ; ðó ayixa tøn je jǐjí jí: azɔn ðokpó ó, xomesin Aklúnɔ tøn jete dó jǐ tøn, bó jete dó Judáa kpó Jeluzalému kpó bí jí.

Ezekyási ka lé sọ éḍée hwe sín goyíyí tòn me é kpó Jeluzalémunu léε bí kpán, bọ xomesin Aklúnọ tòn ó sọ wá Ezekyási hwenu ă [2 Hwenuxó 32:25–26].

Bọ Ezekyási je dọkun wǎbúwǎbú kpó susu gégé kpó: lobo dọ dọkun akwé tòn, síká tòn, jě kpó gan kpó célu tenme tenme kpó tòn [2 Hwenuxó 32:27].

Ezekyási ná kó gbọ bó kó yí gbe nú kú hwenu Mawu dọ n'i dó é. Nǎ nyanya atòn we je dó gbe kpe e Mawu dọ gbe jí n'i é hwenu: é yí Babilónu sín axóví léε bó xlé yě dọkun tòn léε, bọ é ná wá dòn afókú ɔaxó n'i dọ nukòn me; vǎ Manasée e é jí hwenu Mawu dọ gbe gbe jí n'i gúdo é ó, é we wá nyí axósú é dá hú axósú e mǎ kó mọ wá yi e kpó axósú e kpo bọ mǎ ná mọ léε é bí kpó. Húgǎn éné bí ó, axósú Ezekyási wá hɔnwun dó Mawu, dọ goyíyí wá byó gbezán tòn me.

Kú Ezekyási tòn

Kpikpọ azǎ Ezekyási tòn e kpo léε e kpó ɔagbewiwa tòn léε kpó, dọ nǔmimọ gbeyídọ Ezayíi é nyí vǎ Amósu tòn e tòn me, kpó Axósúwéma Judáa kpó Izlayéli xósú léε kpó tòn me.

Ezekyási wá yi mɔxó tòn léε gón, bọ yě ɔi i nyi yɔdo ɔaxó bí Davídi ví léε tòn me: Judáa togun ó bí kpó Jeluzalémunu léε bí kpán ná ε susu dọ cyó núwiwa tòn ten me. Bọ vǎ tòn Manasée ɔu axósú dọ ten tòn me [2 Hwenuxó 32:32–33].

Me ce léε nǎ e je dọ axósú Akázi hwenu é ó, mǎ ká lin dọ vǎ tòn Ezekyási hwenu ó, vǎfón ná lé wá Judáa? Un kan mǎ byó bó ná ɔe sín me dọ, vǎfón ná wá ó, Mawu sí we ɔe, bó dọ Mawu ví léε lo sí kpeɔé, amǎ kpeɔé jén é dọ Mawu ví léε sí. Kpe e é dọ Mawu ví léε sí é we nyí yě ná zúnfán ɔexixo dọ vǎfón ní wá, vǎfón ní wá we a? Éeǎ, mǎ we ă. Kpe e dọ Mawu ví léε sí é ó, nǎ atóón we:

1. Ayi towe dọ wen a?
2. A nọ dọ nǔgbó a?
3. A dọ gbeji a? Tínme tòn nyí, è sixú gán je wǎ we a?
4. A mǎ a? A mǎ dóó dọ ayǎhínhón kwíjkwíji éyé me a?
5. A sọ hwiɔée jó bí gbídí gbídí nú Aklúnọ a?